

Existuje však ještě jiné povolání, které doplňuje povolání k manželství. Je to povolání k celibátu a panenství pro Boží království. Povolání, které prožil sám Ježíš. Jak jej rozpoznat a následovat? To je třetí otázka, kterou jste mi položili. Někdo z vás si pomyslí – to je ale schopný biskup, sotva se ho zeptáme, už má napsanou odpověď. Dostal jsem vaše otázky před pár dny, a proto je znám. Odpovím vám, pomoci jakých dvou zásadních prvků lze rozpoznat toto povolání ke kněžství nebo k zasvěcenému životu. Modlit se a jít s církví. Tyto dvě věci jdou ruku v ruce, jsou vzájemně propletené. Na počátku každého povolání k zasvěcenému životu silně zakoušíme Boha. Na tento zážitek nikdy nelze zapomenout, vzpomíná se na něj celý život. Prožil jej také svatý František. Tento zážitek nelze naprogramovat nebo vypočítat. Bůh nás vždy překvapuje! Bůh nás povolává – je však důležité být s ním v každodenním vztahu, naslouchat mu v tichu před svatostánkem a ve svém nitru, mluvit s Ním, přistupovat ke svátostem. Když máme k Pánu takovýto rodinný vztah, jako bychom mu otevírali dveře svého života, aby nám dal zaslechnout svůj hlas říkající, co po nás chce. Bylo by krásné si teď poslechnout přítomné kněze, sestry... Bylo by to velmi krásné, protože každý z jejich příběhů je jedinečný, všechny ale vycházejí ze setkání, které v hloubi ozařuje, dotýká se srdce a uchvacuje celou bytost – její cit, intelekt, smysly, všechno. Vztah k Bohu se netýká jedné části našeho bytí, týká se všeho. Je to natolik velká, krásná a pravá láska, že všeho zasluhuje a stojí za veškerou naši důvěru. Jedno bych však chtěl silně zdůraznit, a to zejména dnes: panenství pro Boží království neznamená odmítnutí, ale souhlas. Obnáší zajiště zřeknutí se manželského svazku a vlastní rodiny, ale jeho základem je souhlas, jako odpověď bezvýhradnému souhlasu, který Kristus projevuje vůči nám. A tento souhlas dává plodnost.

Tady v Assisi, blízko Porciunkule, jako bychom slyšeli Františkov hlas, který opakuje: „Evangelium, evangelium!“ V první řadě promlouvá ke mně: Papeži Františku, buď služebnícem evangelia! Jestliže nedokážu být služebnícem evangelia, můj život nemá cenu!

Avšak evangelium se, drazí přátelé, netýká pouze náboženství. Týká se člověka – celého člověka, světa, společnosti, lidské civilizace. Evangelium je poselství Boží spásy pro lidstvo. Řekneme-li však „poselství spásy“, není to jakési rčení, pouhá slova nebo prázdná slova, jakých je dnes spousta! Lidstvo skutečně potřebuje spásu! Každý den to vidíme, když listujeme novinami, nebo posloucháme televizní zprávy; ale vidíme to také ve svém okolí, lidech, situacích, sami na sobě. Spásu potřebuje každý z nás, protože sami to nevládneme. Potřebujeme vykoupení! Ale z čeho? Ze zla. Zlo působí, vykonává svou práci. Není však nepřemožitelné a křesťan se zlu nepodvoluje. A vy, mladí, se chcete smířit se zlem, nespravedlností a těžkostmi? Chcete nebo ne? [Mládež odpovídá: Ne!] Ano, tak dobře, to se mi líbí. Bůh je více než zlo – to je naše tajemství, ale je to pravda. Bůh je nekonečná láska a bezmezná milosrdenství. Tato Láska zlo porazila až do základu Kristovou smrtí a vzkříšením. Toto je evangelium, radostná zvěst – Boží láska zvítězila! Kristus zemřel na kříži za naše hříchy a vstal z mrtvých. S Ním můžeme bojovat proti zlu a denně nad ním vítězit. Věříme tomu nebo ne? [Mládež odpovídá: Ano!] Toto „ano“ však musí vstoupit do života! Jestliže věřím tomu, že Ježíš zvítězil nad zlem a spasil mne, musím Jej následovat. Musím celý život jít po Ježíšově cestě.

Evangelium, toto poselství spásy, má tedy dva vzájemně propojené cíle. Prvním je vzbudit víru – a to je evangelizace. Druhým je přeměnit svět podle Božího plánu – a to je křesťanská angažovanost ve společnosti. Nejsou to však dvě oddělené věci, nýbrž totéž poslání. Přinášíme-li evangelium svědectvím vlastního života, měníme tím svět! Toto je cesta: přinášet evangelium svědectvím života.

Pohledme na Františka – uskutečnil obě tyto věci v síle jediného evangelia. František povzbudil růst víry, obnovil církev a zároveň obnovil společnost, vnesl do ní více bratrství. Vždy však svědectvím evangelia. Víte, co František jednou řekl svým bratřím? „Hlásejte evangelium stále a bude-li to nezbytné, pak také slovy!“ Co to znamená? Jak můžeme hlásat evangelium beze slov? Je to možné! Svědectvím! Nejprve svědit, pak mluvit! Ale nejdříve svědit!

Promluva papeže Františka na setkání s mládeží, Assisi 4. 10. 2013

Další texty v týdnu

Po: 2 Sam 15,13-14.30;16,5-13a; Mk 5,1-20 Čt: 1 Král 2,1-4.10-12; Mk 6,7-13
 Út: 2 Sam 18,9-10.14b.24-25a.30-19,4; Mk 5,21-43 Pá: Sir 47,2-13; Mk 6,14-29
 St: 2 Sam 24,2-9-17; Mk 6,1-6 So: 1 Král 3,4-13; Mk 6,30-34

Uvedené knihy je možné zakoupit na adrese www.ikarmel.cz

Prameny, odkazy

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše; Paul-Gerhard Müller – Evangelium sv. Lukáše – Malý stuttgartský komentář;

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze ve spolupráci s Karmelitánským nakladatelstvím jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

Uvedení Páně do chrámu – cyklus A

2. února 2014

²²Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu, ²³jak je psáno v Zákoně Páně: `Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!` ²⁴Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařízeno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata. ²⁵Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch Svátý. ²⁶Od Ducha Svatého mu bylo zjeveno, že neužítí smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. ²⁷Z vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. ²⁸Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha: ²⁹„Nyní můžеш, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, ³⁰neboť moje oči uviděly tvou spásu, ³¹kteou jsi připravil pro všechny národy: ³²světlo k osvětlení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu.“ ³³Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. ³⁴Simeon jim poželhal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odpovírat – ³⁵i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ ³⁶Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, ³⁷potom sama jako vdova – bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. ³⁸Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma. ³⁹Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta. ⁴⁰Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

Lk 2,22-40

Úvod k meditaci

Simeon byl člověk spravedlivý a bohabojný. Spravedlivý je ten, kdo je bohabojný. Kdo má na mysli více Boha než cokoli jiného. Kdo Bohu dává přednost před čimkoliv.

Spravedlivý touží poznávat Boží záměry – naslouchat vnuknutím Ducha Svatého. Snažme se podobat v tomto Simonovi. Duch nás vždy povede ke světlu. Světlo, v němž vidíme všechno poctivě a pravdivě: Boha i sebe. A v této příležitosti ke Světlu můžeme vidět i všechno ostatní.

Kardinál Manning ve svém deníku píše: Ze stovky duchovních inspirací, vnuknutí za den, zaslechneme jen asi dvacet. Splníme snad jedno, a kdyby aspoň to. Tak malá je ochota k vnuknutí. Vnuknutí je milost, která nás chce nutit! To Duch svatý námi hýbe, volá, povzbuzuje – sám, prostřednictvím anděla, především našeho anděla strážného, prostřednictvím Písma sv., prostřednictvím lidí apod. Znakem Božího vnuknutí je jemnost, s jakou se nabízí. Kdyby Bůh přicházel se svou velebností a mocí, asi nikdo by z nás takové působení nevydržel a naše vůle by nebyla svobodná. Sv. Augustin, když konečně našel vnuknutí Boží tolikrát v něm opakované, vyznává: „A já jsem tě slyšel, jako bys mluvil z veliké vzdálenosti, zatímco ty jsi byl v mém srdci.“

Výklad biblického textu

Kontext: Úryvek je oficiálním Ježíšovým představením lidu, kterému byl darován Zákon (vv. 22.23.24.27.39), chrám (vv. 22.27.37) a prorocství (vv. 25.26.27.28.34). Zákon, chrám a prorocství jsou tři podoby toho, který měl přijít. On je vtělené Slovo, Boží sláva a Boží tvář.

v. 22: přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu – Pán navštěvuje svůj chrám.

1. čtení:

Mal 3,1-4

2. čtení:

Žid 2,14-18

Evangelium:

Lk 2,22-40

Srovnaní:

Lv 12,6;

²³Ex 13,2.12;

²⁴Lv 12,8;

²⁵Iz 49,13;

³⁰Iz 52,10;

Lk 3,6;

³²Iz 42,6; 49,6;

³³Lk 1,63;

2,18;

³⁴Iz 8,14;

1 Petr 2,8;

³⁶Sk 21,9;

³⁷1 Tim 5,5;

³⁹Mt 2,23;

⁴⁰Sd 13,24;

1 Sam 2,26;

Lk 1,80

Ve starozákonním pohledu je to hrozný den (srov. Mal 3 – viz první čtení), pro člověka, který nesplňuje to, co se od něj očekává. Ale Bůh přichází ve slabosti dítěte a nechce soudit přestupování Zákona, ale sám se mu chce podřídit jako člověk poslušný Otci, kterého jsme my neposlouchali. Když se člověk představit Bohu, vrací se sám k sobě.

v. 25: Simeon – Simeon = Bůh vyslyšel. Je člověk, který „slyší Boží slovo“. Jeho hlas je křikem radosti, která byla udušena nesmírně dlouhým čekáním.

v. 29: Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka – Člověk, který žil strachem ze smrti se najednou nebojí otevřít smrti. To co dřív bylo tísnivé, může nyní proběhnout v radosti. Jen setkání s Ním nás může uzdravit z jedu smrti.

v. 31: pro všechny národy – Spása není jen pro Izrael.

v. 34: On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých – Toto dítě bude současně příčinou spásy, ale i pádu i povstání mnohých. Přináší totiž spásu, která není přijímána od všech. Z lidského pohledu se může jevit jako bláznovství a pohoršení.

v. 36: prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene – Anna = Boží přízeň; Fanuelova = Boží tvář; z Aserova kmene = šťastná úděl. Anna je obrazem Izraele, ale i celého lidstva, které ztratilo ženicha a žije prázdným životem. Ale nikdy neopouští chrám a nadále čeká a hledá.

K tématu

Dějiny izraelského lidu pokračují ve stopách Abrahámovy víry v knize Exodus. Opět platí, že víra se rodí z prvotního daru: Izrael se otevírá působení Boha, který jej chce vysvobodit z jeho bída. Víra je povoláním na dlouhou cestu a vede k uctívání Hospodina na Sinaji a k dědictví zaslíbené země. Božská láska má rysy otce, jenž vede svého syna po cestě (srov. Dt 1,31). Vyznání víry Izraele se odvíjí jako vyprávění o dobrodincích Boha, o jeho jednání, jímž vysvobozuje a vede lid (srov. Dt 26,5–11), jako příběh, jež tento lid předává z generace na generaci. Boží světlo svítí Izraeli prostřednictvím památek spojené se skutky, které učinil Pán a jež jsou připomínány a vyznávány v bohoslužbě a předávány z rodičů na děti. Tak rozpoznáváme, že světlo, které víra přináší, se váže ke konkrétnímu životnímu příběhu, ke vděčné vzpomínce na Boží dobrodiní a k postupnému naplňování jeho zaslíbení. Výstižně to vyjádřila gotická architektura: ve velkých katedrálách přichází světlo shůry skrze vitráže znázorňující dějiny spásy. Boží světlo k nám přichází skrze příběh jeho zjevení a je tak schopné osvěcovat naši cestu v čase, připomínat božská dobrodiní a ukazovat, jak se naplňují jeho zaslíbení.

Dějiny Izraele nám také ukazují pokušení nevěřit, do něhož lid vícekrát upadl. Opak víry se zde ukazuje jako modloslužba. Zatímco Mojžíš mluví s Bohem na Sinaji, lid už nesnese ani tajemství skryté Boží tváře, ani čas očekávání. Víra ze své povahy vyžaduje zřeknout se bezprostředního vlastnění, které vidění jen zdánlivě nabízí; je pozváním k otevření se zdroji světla, přičemž tajemství Tváře, která se chce zjevit osobně a v pravý čas, je plně respektováno. Martin Buber cituje definici modloslužby rabína z Kotsku: „Tváří-li se člověk před tváří, která není tváří, je to modloslužba.“ Namísto víry v Boha se upřednostňuje uctívání modly, do jejíž tváře můžeme pohlédnout a jejíž původ je známý, protože jsme si ji sami zhotovili. Uctívání modly nepřináší riziko, že budeme povoláni k něčemu, co nás vytrhne z našich jistot, protože modly „mají ústa, ale nemluví“ (Žl 115,5). Chápeme tedy, že modla je záminkou k tomu, abychom do středu reality postavili sebe sama tím, že se klaníme dílu vlastních rukou. Když člověk přijde o základní orientaci, jež dává jednotu jeho existenci, ztrácí se v mnohosti svých tužeb; když odmítá čekat na čas zaslíbení, jeho životní příběh se roztrhne na množství nesouvisících okamžiků. Proto je modloslužba vždycky polyteismem, bezcílým pohybem od jednoho pána k druhému. Modloslužba nenabízí cestu, nýbrž množství stezek, které nevedou k určitému cíli, ale vytváří labyrint. Kdo se nechce svěřit Bohu, musí naslouchat hlasům četných model, jež na něho křičí: „Svět se mně!“ Víra, pokud je spojena s obrácením, je opakem modloslužby: zřídka se model, aby se v osobním setkání navrátila k živému Bohu. Věřit znamená svěřit se milosrdné lásce, která vždy přijímá a odpouští, udržuje život a dává mu směr a projevuje svou moc skrze schopnost narovnávat, co bylo v našich dějinách pokriveno. Víra spočívá v ochotě nechat se vždy znovu přetvářet Božím povoláním. Je to paradox: člověk se stále obrací k Pánu a nachází v tom spolehlivou cestu, která ho osvobozuje od chaotického pobíhání v područí model.

Lumen fidei – Světlo víry – papež František

Panno Maria, když jsi v Jeruzalémském chrámě odevzdala Bohu svého Syna, vyslechla jsi Simeonovo proctví, že se Ježíš stane pro mnohé kamenem úrazu a tvou vlastní duší že pronikne meč bolesti (srov. Lk 2,21-35). Přesto jsi bezvýhradně přijala Otcovu vůli, od začátku jsi spojila svůj život s Ježíšem i s jeho utrpením.

Panno Maria, svěřuji ti všechny těžké a bolestné okamžiky svého života. Prosím tě, vypros mi u Boha jejich řešení nebo alespoň nedovol, aby mě ničily: kéž i tyto tíživé záležitosti (konkrétně je pojmenuj) napomáhají v mém životě dobru! Víím, že mi rozumíš, a prosím tě, vypros mi trpělivost a naději v životních zkouškách.

Panno Maria rozvazující uzly, přimluvej se za nás!

*Vojtěch Kodet –
Nověna k Panně Marii rozvazující uzly*

Událost uvedení Páně do chrámu (srov. Lk 2,41–50) nás stává před setkání generací – dětí a starců. Dítě vstupuje do života, uznává zákon a naplňuje jej a starci se mu klaní v radosti Ducha Svatého. Děti a starci tvoří budoucnost národů. Děti proto, že posunou dějiny, a starci z toho důvodu, že předávají životní zkušenosti a moudrost.

Krásný obraz představení dítěte v chrámu odkazuje k setkání, k dialogu mezi starci a dětmi. Požehnání a úcta starců Simeona a Anny se mísí s nevinností dítěte a očekáváním jeho rodičů. V této události jsou Maria a Josef těmi, kdo staví mosty pro setkání generací. Je to provokující obraz; nanestěti v mnoha rodinách se slova prarodičů zesměšňují jako něco zastaralého, neodpovídajícího době. Je však také pravda, že v mnoha rodinách Latinské Ameriky a Karibiku jsou prarodiče odpovědní za výchovu vnoučat, předávají jim víru, hodnoty a poznání, které děti jen těžko získají v jiných oblastech kultury a vzdělávání. A právě zde se svědectví a moudrost předků proměňuje v největší bohatství našich národů: jsou nositelé kolektivní paměti a umí předávat tuto paměť mladým generacím, ačkoli mnohokrát nejsou vyslyšeni, protože nám připadá, že se opakují. Jestliže nevěnujeme pozornost vyprávěním starců, jestliže jim nedáváme prostor, aby se projevila jejich moudrost, zatěžujeme budoucnost, neboť zdravá společnost se opírá o tři pilíře: o paměť starců, sílu mladíků a nevinnost dětí.

Papež František – Promluvy z Argentiny

Drazí bratři a sestry,

Rituální gesto Ježíšových rodičů učiněné v pokorné skrytosti, jež je charakteristické pro Vtělení Božího Syna, dochází jedinečného přijetí u starce Simeona a prorokyně Anny, kteří v onom dítěti z Božího vnuknutí rozpoznali Mesiáše ohlášeného proroky. Setkáním starce Simeona a mladé matky Marie se Starý a Nový zákon podivuhodným způsobem spojují v díkůvzdání za dar Světa, které svítí v temnotách a nedovolilo jim Je pohltnit. Kristus Pán je světlo k osvětlení národům a sláva Izraelského lidu (srov. Lk 2,32).

Den, kdy církev slaví Ježíšovo uvedení do chrámu, je také Světovým dnem zasvěceného života. Evangelní epizoda, k níž se vztahujeme, je totiž skutečně výmluvným znázorněním odevzdání vlastního života těmi, kdo jsou povoláni prostřednictvím evangelních rad opětovně prezentovat v církvi a ve světě panenství, chudobu a poslušnost, tedy charakteristické rysy Ježíše, Zasvěceného Otce. Dnešním svátkem proto slavíme tajemství zasvěcení: zasvěcení Krista, zasvěcení Marie, zasvěcení všech těch, kteří následují Ježíše z lásky k Božímu království.

Z intuice bl. Jana Pavla II., který jej slavil poprvé v roce 1997, má Den věnovaný zasvěcenému životu zvláštní účel. Chce především odpovědět na potřebu vzdát chválu a díky Pánu za dar tohoto životního stavu, který patří ke svatosti církve. Každé zasvěcené osobě je dnes věnována modlitba celého společenství, jež děkuje Bohu Otci, dárci veškerého dobra za dar tohoto povolání a s obnovou vírou je vyprošuje. Kromě toho má tato příležitost přispět k většímu docenění svědectví těch, kteří se rozhodli následovat Krista dodržováním evangelních rad, a prosazovat tak v Božím lidu poznání a vážnost zasvěceného života. Světový den zasvěceného života má být nakonec zvláště pro vás, drazí bratři a sestry, kteří jste zvolili tento církevní stav, vzácnou příležitostí k obnově úmyslu a oživení citů, které inspirují vaše darování se Pánu. Chceme tak učinit dnes a je to závazek, který jste povoláni uskutečňovat ve svém životě každý den.

Homilie Benedikta XVI. při nešporách, bazilika sv. Petra